

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

<https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/nauka/konferencje-naukowe/41076,Symposium-naukowe-Lodz-za-wszystkich-wszyscy-za-Lodz-Strajk-studentow-lodzkich-u.html>
19.04.2024, 21:08

Symposium naukowe „»Łódź za wszystkich, wszyscy za Łódź«. Strajk studentów łódzkich uczelni, styczeń-luty 1981 r.” - Łódź, 11 lutego 2016

W związku z 35. rocznicą strajku studentów łódzkich uczelni i rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi zaprosił w dniu 11 lutego 2016 r. na **symposium naukowe „»Łódź za wszystkich, wszyscy za Łódź«.** **Strajk studentów łódzkich uczelni, styczeń-luty 1981 r.”**

Spotkanie odbyło się w sali konferencyjnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. J. Piłsudskiego w Łodzi.

Program:

Leszek Próchniak (OBEP IPN w Łodzi):

Sytuacja społeczno-polityczna w Łodzi na początku 1981 r.

prof. Krzysztof Lesiakowski (UŁ):

Strajkowe noce i dni. Życie codzienne uczestników strajku studenckiego ze stycznia i lutego 1981 r.

Tomasz Kozłowski (BEP IPN Warszawa):

Od rejestracji do rejestracji. Niezależne Zrzeszenie Studentów II 1981 - IX 1989

godz. 18.00 Dyskusja

Protesty studenckie w 1981 roku

Jesienią 1980 r. w środowiskach studenckich w Polsce pojawiły się idee i programy, których celem była zmiana otaczającej studentów rzeczywistości. Postulaty te dotyczyły zarówno kwestii studenckich, uczelnianych, jak i miały charakter ogólnospołeczny. W ciągu kilku tygodni głównym postulatem środowiska studenckiego stała się rejestracja niezależnej studenckiej organizacji, jaką miało być Niezależne Zrzeszenie Studentów. **18 i 19 października 1980 r. odbył się na Politechnice Warszawskiej zjazd delegatów, na którym powstał Ogólnopolski Komitet Założycielski NZS.**

Opór władz wobec realizacji postulatów studenckich doprowadził do **szeregu akcji protestacyjnych pod koniec 1980 r.** Największa eskalacja protestu miała miejsce w Łodzi. Prowadzone przez studentów uczelni łódzkich rozmowy z przedstawicielami władz PRL odpowiedzialnymi za oświatę załamały się. Postulaty studenckie dotyczyły m.in.: skrócenia służby wojskowej dla studentów; wprowadzenia niezależności uczelni w sprawach naukowych i dydaktycznych; wydłużenia czasu studiów do 5 lat; (jednym z ważniejszych haseł strajku było : „Nie chcemy seryjnej produkcji magistrów”); poszanowania autonomii uczelni przez MO i SB. Studenci domagali się również poprawy sytuacji bytowej studiujących i absolwentów oraz ograniczenia cenzury, zaprzestania represji politycznych oraz ukarania winnych brutalnego tłumienia protestów robotniczych w 1970 i 1976 r.

Wynikiem załamania się tych rozmów było **proklamowanie przez studentów strajku na Uniwersytecie Łódzkim 21 stycznia 1981 r.** Podczas strajku, **od 29 stycznia 1981 r. na UŁ rozpoczęła się kolejna tura rozmów** z przedstawicielami władz PRL. Na czele

delegacji rządowej stał ówczesny minister nauki, szkolnictwa wyższego i techniki prof. Janusz Górski.

Brak zgody władz na rejestrację NZS bez dokonania przez studentów zmian w statucie organizacji (władze żądały m.in. ograniczenia prawa do strajku, uznania zasad konstytucyjnych PRL) doprowadził 16 lutego 1981 r. do **rozprzestrzenienia się strajku na inne wyższe uczelnie**. Strajkowały m.in. Akademia Medyczna w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Uniwersytet Warszawski.

Ostatecznie władze zdecydowały się pójść na kompromis i **17 lutego 1981 r. zarejestrowano NZS**. Władze zgodziły się też spełnić kilka postulatów studenckich: skrócenie służby wojskowej studentów, wybór lektoratów (studenci sprzeciwiali się przymusowej nauce języka rosyjskiego), wydłużenie okresu studiów do 5 lat. W porozumieniu zawarto również obietnicę poprawy sytuacji socjalnej studiujących.

[Więcej](#)

foto: Marzena Kumosińska